

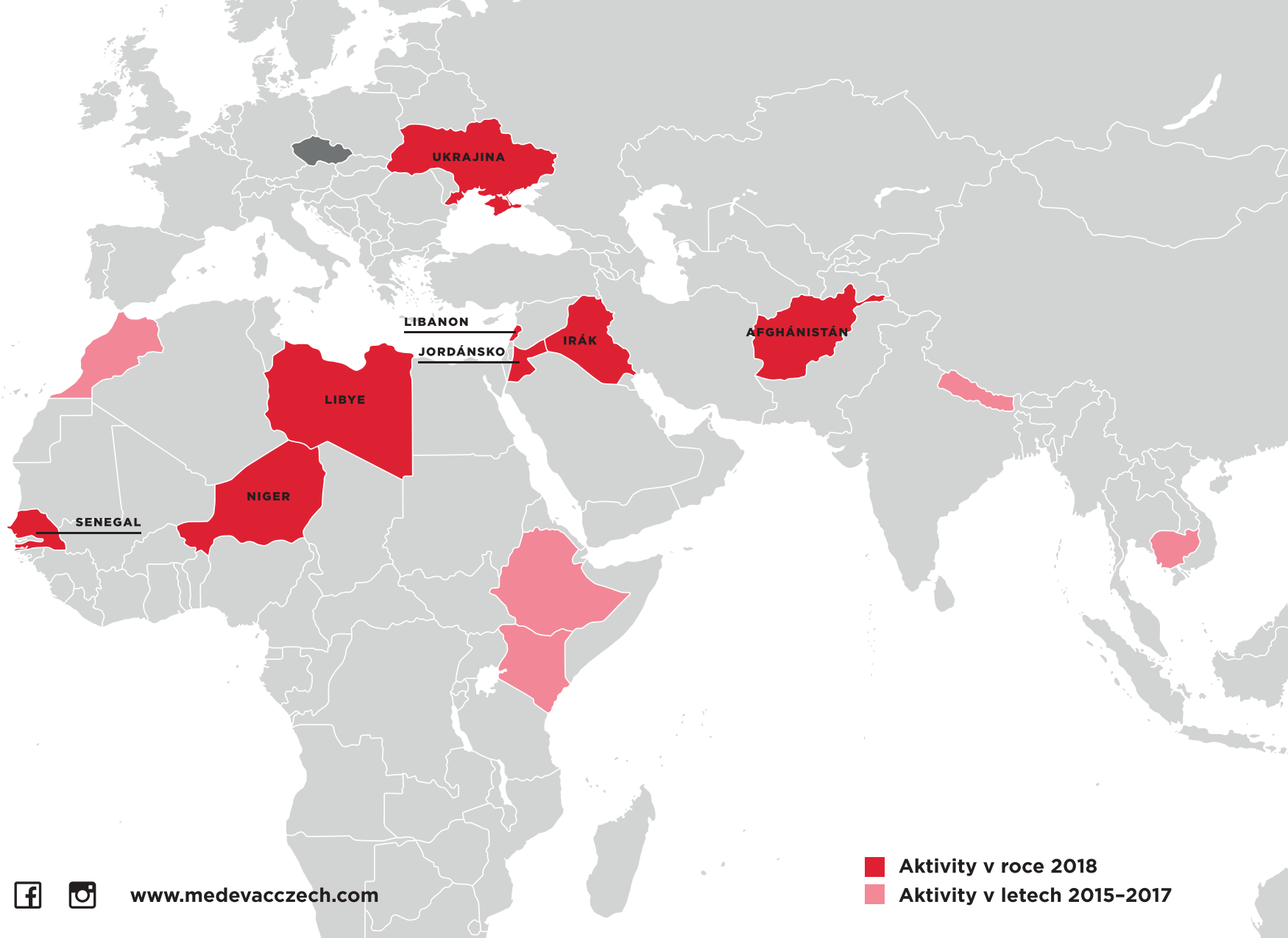
2018

MEDEVAC czech

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

www.medevaczech.com

Vydalo Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, červen 2019

Vytiskla Tiskárna Ministerstva vnitra p.o. v roce 2019

Všechny fotografie byly zveřejněny se svolením autorů:

Štěpán Lohr, Adam Hříbal, Jiří Pasz, Hussein Elyaser, Ollivier Girard

Mapa působení od roku 2015, kdy byl MEDEVAC ustanoven jako stálý zdravotně humanitární program koordinovaný Ministerstvem vnitra České republiky.

Úvodní slovo ředitelky odboru azylové a migrační politiky

Jsem potěšena, že opět mohu představit úspěchy Stálého zdravotně humanitárního programu MEDEVAC, který dlouhodobě pomáhá v zemích zasažených migrací nebo zatížených velkým množstvím uprchlíků. Spolu se svým sesterským programem Pomoc na místě přispívá program MEDEVAC k širšímu řešení migračních a uprchlických situací v evropském sousedství.

V mnohých případech lidské příběhy, které se na pozadí programu odehrávají, doposud zůstávaly skryty – ať už se jedná o příběhy českých lékařů, kteří na úkor vlastní bezpečí a komfortu vyjíždějí pomáhat do zasažených zemí, nebo o osudy jejich pacientů, kterými jsou uprchlíci a chudé obyvatelstvo. Z tohoto důvodu se Ministerstvo vnitra rozhodlo vytvořit výstavu nazvanou Létající lékaři, která zachycuje jak každodennost programu MEDEVAC z hlediska lékařů, tak životní příběhy pacientů, jimž

© MV ČR (Foto: Adam Hříbal)

program MEDEVAC zajistil přístup ke zdravotní péči, která se jim nedostávala. Výstava veřejnosti přibližuje, proč má program smysl, a jak tento nástroj pomoci ojedinělým způsobem přispívá k českému řešení uprchlických a humanitárních situací. Během celého roku výstava putovala po partnerských nemocnicích v České republice a zavítala i do Bruselu, Ženevy a Ammánu.

A i když byl pro nás rok 2018 ve znamení výstavy, rozhodně jsme nezapomněli na hlavní činnost programu, tedy zdravotně humanitární pomoc, které bylo skrz vysílání lékařských misí do zahraničí, školení zahraničního zdravotního personálu a realizace zdravotních projektů poskytnuto opravdu mnoho. A tímto směrem budeme i nadále pokračovat.

Mgr. Pavla Novotná

MEDEVAC 2018 v číslech

1200+

odborných vyšetření
s diagnostikou

205

neinvazivních zákroků u pacientů
a pacientek

1

zdravotně humanitární evakuace
afghánského dítěte na léčení do
ČR

896

uskutečněných operačních výkonů v zahraničí
(dětská kardiochirurgie, gynekologie, oftalmologie,
ORL, ortopedie, traumatologie, rekonstrukční
a plastická chirurgie)

14

lékařských týmů vyslaných do zahraničí za
účasti 7 českých nemocnic (FN Hradec Králové,
FN Královské Vinohrady, FN Motol, FN Olomouc,
Nemocnice Na Bulovce, ÚVN, VFN)

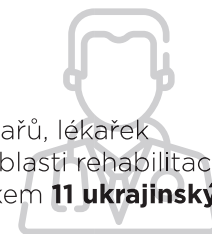
4

projekty v celkovém rozpočtu 20 mil. Kč na renovaci
zdravotnických center, přístrojové vybavení nemocnic
a školení zdravotnického personálu v Iráku, Libyi,
Nigeru a na Ukrajině. (ADRA, CARE, Caritas, ICRC)

2

odborné stáže zahraničních lékařů, lékařek
a zdravotnického personálu v oblasti rehabilitace
v českých nemocnicích pro celkem 11 ukrajinských
zdravotníků

- + Zahájení výstavy programu MEDEVAC s názvem „Létající lékaři“ v Národní technické knihovně v Praze
- + 3× výstava „Létající lékaři“ v partnerských nemocnicích (FN Olomouc, VFN) a MVČR
- + 3× výstava „Létající lékaři“ v zahraničí (Brusel, Ženeva, Ammán)
- + Propagace programu MEDEVAC na Dnech Evropy 2018 v Praze

Přehled podle specializací v roce 2018

4

mise
oftalmologie

4

školení
fyzioterapie

3

mise
ortopedie

2

mise
traumatologie

2

mise plastická
a rekonstrukční chirurgie

1

mise
gynekologie

1

mise dětská
kardiochirurgie

1

mise
ORL

Shrnutí programu MEDEVAC

Vládní zdravotně
humanitární program

Realizován
od roku 1993

Stálý rozpočet
60 mil. Kč

4 oblasti působnosti:

- + vysílání českých lékařských týmů do zahraničí
- + odborné stáže a školení zdravotnického personálu v ČR i v zahraničí
- + zaštitování projektů na budování zdravotnické infrastruktury
- + zdravotně humanitární evakuace do ČR

Partnerské nemocnice

Fakultní nemocnice Hradec Králové

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Fakultní nemocnice Motol

Fakultní nemocnice Olomouc

Nemocnice Na Bulovce

Ústřední vojenská nemocnice

Všeobecná fakultní nemocnice

2720

odoperovaných
pacientů

68

vyslaných lékařských
týmů

227

zdravotně humanitárních
evakuací

7

zapojených českých
nemocnic

20

zemí, ve kterých se program
MEDEVAC realizoval

164

vyškolených
osob

14

projektů na posílení zdravotnické
infrastruktury (za celkem 50,4 mil. Kč)

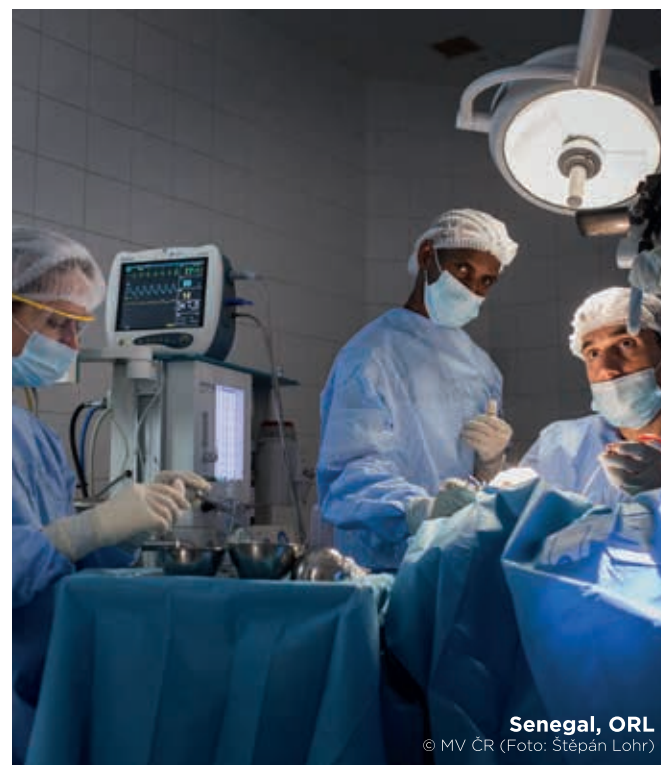

Jordánsko, plastická
a rekonstrukční chirurgie
© MV ČR

Jordánsko, ortopedie
© MV ČR (Foto: Adam Hříbal)

Senegal, ORL
© MV ČR (Foto: Štěpán Lohr)

Realizace programu MEDEVAC v roce 2018

JORDÁNSKO

12 lékařských týmů
818 operací
Traumatologie, ortopedie,
oftalmologie, dětská
kardiochirurgie, plastická
chirurgie
34,5 mil. Kč

LIBANON

Rekognoskační cesta
50,5 tis. Kč

IRÁK

Zdravotnický projekt:
3D tiskárny na zdravotnické
pomůcky
5 mil. Kč

AFGHÁNISTÁN

Zdravotní evakuace
850 tis Kč

UKRAJINA

4 školení v zahraničí
a 3 školení v ČR v oboru
fyzioterapie
1 Zdravotnický projekt:
vybavení zdravotnických
středisek
9 mil. Kč

LIBYE

Zdravotnický projekt:
podpora zdravotnické
infrastruktury
5 mil. Kč

SENEGAL

2 lékařské týmy:
68 operací
ORL, gynekologie
1,6 mil. Kč

NIGER

Zdravotnický projekt:
prevence sexuálního násilí
a pohlavních chorob
5 mil. Kč

UKRAJINA

VFN - fyzioterapie
22. 1.-16. 2. 2018

JORDÁNSKO

VFN - traumatologie
7. 3.-17. 3. 2018

JORDÁNSKO

Bulovka - oftalmologie
14. 3.-23. 3. 2018

JORDÁNSKO

FN Hradec Králové
oftalmologie
9. 4.-18. 4. 2018

JORDÁNSKO

ÚVN - oftalmologie
22. 4.-1. 5. 2018

LIBANON

oftalmologie
7. 5.-14. 5. 2018

2018

UKRAJINA

Bulovka - fyzioterapie
22. 1.-16. 2. 2018

JORDÁNSKO

Bulovka - ortopedie
14. 3.-23. 3. 2018

UKRAJINA

VFN - fyzioterapie
19. 3.-13. 4. 2018

JORDÁNSKO

Bulovka - plastická
chirurgie
11. 4.-20. 4. 2018

JORDÁNSKO

FN Olomouc
traumatologie
24. 4.-4. 5. 2018

JORDÁNSKO

ÚVN - ortopedie
1. 5.-11. 5. 2018

JORDÁNSKO

FN Motol
dětská kardiochirurgie
8. 5.-17. 5. 2018

UKRAJINA

Bulovka - fyzioterapie
27. 5.-30. 5. 2018

UKRAJINA

VFN, Bulovka
fyzioterapie
1. 10.-5. 10. 2018

JORDÁNSKO

FN Hradec Králové
oftalmologie
9. 11.-29. 11. 2018

SENEGAL

FN Motol - ORL
21. 11.-2. 12. 2018

AFGHÁNISTÁN

FN Motol - dětská
kardiochirurgie
14. 12. 2018-10. 1. 2019

2019

UKRAJINA

VFN - fyzioterapie
27. 5.-30. 5. 2018

UKRAJINA

FN Hradec Králové
fyzioterapie
27. 5.-30. 5. 2018

JORDÁNSKO

FN Královské Vinohrady
plastická chirurgie
19. 10.-29. 10. 2018

JORDÁNSKO

ÚVN
ortopedie
21. 11.-30. 11. 2018

SENEGAL

Bulovka - gynekologie
28. 11.-9. 12. 2018

4 PROJEKTY

na posílení zdravotnické
infrastruktury: Niger, Libye,
Irák, Ukrajina

Školení a odborné stáže zahraničního zdravotnického personálu

Vysílání českých lékařských týmů do zahraničí

Rekognoskace

Projekty na budování zdravotnické infrastruktury

Zdravotně humanitární evakuace osob na léčení do ČR

© MV ČR (Foto: Štěpán Lohr)

Evakuace

Humanitárně zdravotní evakuace v rámci programu MEDEVAC se uskutečňují v ojedinělých případech – v případech, kdy je operace a následující léčba příliš komplikovaná, že ji lékaři během mise nedokáží provést, nebo v případech, kdy pacienti pochází ze zemí, kam lékařské týmy nejsou vysílány.

Koncem roku byl do České republiky transportován čtyřměsíční pacient za doprovodu své maminky. Ibrahim pochází z Afghánistánu a trpěl tzv. defektem komorového septa. Dětská kardiologie je velice specifický obor,

který v mnoha zemích světa zatím není plně etablovaný. Jsme rádi, že díky odborné péči Dětského kardiocentra Fakultní nemocnice v Motole, které patří k nejlepším centrům svého druhu v Evropě, jsme mohli Ibrahima v České republice úspěšně odoperovat a poté společně s maminkou dopravit domů do Kábulu za zbytkem rodiny.

V následujících odstavcích si můžete přečíst rozhovor s lékařem, který malého pacienta operoval a s Ibrahimovou maminkou o tom, jaké měla jeho rodina pocity a jak se dítěti daří dnes. ♡

© MV ČR (Foto: Adam Hříbal)

© MV ČR (Foto: Adam Hříbal)

© MV ČR (Foto: Adam Hříbal)

© MV ČR (Foto: Adam Hříbal)

Rozhovor s MUDr. Petrem Bukovským – kardiochirurgem, který provedl operaci malého Ibrahima

Chlapec byl přijat s diagnózou defektu komorového septa. Můžete pro laika vysvětlit, o co se přesně jedná? Jak se projevuje?

Defekt komorového septa, nebo defekt septa komor,) je jednou z nejčastějších vrozených srdečních vad. V přepážce (septu) mezi levou a pravou komorou je otvor, kterým proudí krev po tlakovém spádu – tedy, většinou z levé komory do pravé. Tato krev, která je v pravé komoře “navíc“ musí protéct plicemi a opět se vrátí do levé komory. Za tohoto stavu je plicní průtok větší než systémový (bez defektu jsou oba průtoky stejné). Vliv to má jak na srdce, které musí přečerpávat více objemu, tak na plíce, které jsou vystaveny vyššímu tlaku a také většímu objemu krve, než je normální. U chlapce se pak vada projevuje dušností, zvětšením levostranných srdečních oddílů. V Dětském kardiocentru jsou ročně operovány desítky dětí se stejnou nebo velmi podobnou diagnózou.

Pokud dítě nemůže takový typ operace podstoupit, jak se vada projevuje v pozdějším věku?

Kdyby chlapec nebyl operován, změny na srdci a plicích by se postupně staly nevratnými a ani později provedená

© MV ČR (Foto: Adam Hříbal)

operace by už nezměnila velmi špatnou prognózu u neoperovaných dětí s touto diagnózou. Rozvíjí se u nich postupně stav, kdy vzroste odpor plicního cévního řečiště – pacient se stává velmi dušný a později může zemřít na srdeční selhání.

Sám se účastníte zahraničních misí, operoval jste děti v Jordánsku, Kambodži, Indii – přestože se tyto země zcela jistě liší, jaká je v těchto zemích úroveň kardiochirurgie a celková dostupnost podobných zákroků ve veřejných nemocnicích?

To by bylo na delší rozhovor. Celkově ale je v uvedených zemích nesrovnatelně horší dostupnost i kvalita péče o děti s vrozenou srdeční vadou, než je tomu u nás v ČR. Propracovaný systém péče o tyto pacienty, počínaje prenatalní diagnostikou vrozených vad, sítí ambulantních kardiologů a jedním centrálním pracovištěm zabývajícím se srdečními vadami je světově unikátní. ♥

Rozhovor s matkou evakuovaného pacienta

Kdy jste se o nemoci Vašeho syna dozvěděli?

Cca 5 dní po porodu začal syn kašlat. Mysleli jsme si s manželem, že je to u novorozenců běžné. Kašel ale nepřestával, tak jsem ho vzala k pediatrovi na prohlídku. Ten mi řekl, že naše dítě má pravděpodobně vážnou srdeční vadu a že bychom ho měli vzít na EKG. Tam nám kardiolog oznámil, že syn má v srdci 2 díry. To byl 18 dní starý.

Jaké jsou možnosti léčit tuto vadu v Afghánistánu?

Po zjištění, že syn má potíže se srdcem, jsme obešli mnoho veřejných, nakonec i soukromých nemocnic. Všechny nám ale řekly, že otevřená operace srdce v Afghánistánu není možná a že bychom měli syna poslat na léčbu mimo zem. Zděsila jsem se – Jak si budeme moct dovolit poslat syna na léčbu do zahraničí, nevěděla jsem ani, jak to udělat. Zákrok vyžadoval hodně peněz a my žádné neměli.

Když přišla možnost syna operace v ČR, váhali jste dlouho?

Upřímně, když jsem slyšela tu dobrou zprávu z Českého velvyslanectví v Kábulu, myslela jsem, že mi Bůh seslal anděla. Nikdy na tuto pomoc nezapomenu.

Jaká byla reakce rodiny?

Skvělá! Když jsem rodině sdělila, že je možnost operovat mého syna v České republice, všichni byli velice optimističtí

a podporovali nás. To bylo pro mě důležité. Zároveň všichni oceňovali pomoc České republiky.

S jakými pocity jste nasedala v Kábulu do letadla?

Když jsem nastoupila do letadla, honilo se mi hlavou, jak proběhne operace. Jestli bude úspěšná, jak se budou lékaři chovat, a jak k nám budou přistupovat samotní Češi. Ale když jsem konečně dorazila do České republiky, uvědomila jsem si, že Češi jsou velice pohostinný národ a mají velice bohatou kulturu.

Překvapil Vás něčím pobyt v nemocnici a v ČR? Jak probíhala léčba?

Upřímně mě překvapila vstřícnost Čechů a jsem jim za to vděčná. Jsou hodní, tiší, upřímní a mají dobré srdce. Zvláště doktoři a sestry byli velice přátelští. Prostředí na pokojích bylo příjemné, nemocnice byla plná moderního vybavení a kvalitních služeb. Profesionální přístup doktorů ještě umocnil dobrý dojem z České republiky.

Jak se synovi daří po návratu do Kábulu?

Syn je již naprosto v pořádku a zdravý. Děkuji Bohu a lidem z České republiky za úspěšnou operaci a léčbu mého syna. Jsem na ně velice pyšná. ♥

Projekty na budování zdravotnické infrastruktury

NIGER

CARE International (5 mil. Kč)

- + Zlepšení zdravotnické péče v 1 zdravotnickém zařízení
- + Vyškolení 100 školitelů v tématu prevence přenosu sexuálně nakažlivých nemocí a sexuálního násilí
- + Založení 11 komunitních skupin, které podporují oběti sexuálního násilí a šíří osvětu prevence proti násilí
- + Příjemce pomoci představuje až 7 500 žen a mužů ve věku 15–49 let

© CARE International
(Foto: Ollivier Girard)

LIBYE

ICRC (5 mil. Kč)

- + Finanční podpora programu MEDEVAC byla zaměřena na program výboru Červeného kříže (ICRC) v Libyi cíleného na podporu zdravotnické infrastruktury
- + Součástí programu byla podpora projektu Centra fyzické rehabilitace v Mistratě v rámci kterého se vytvářejí ortézy a protézy pro zraněné
- + ICRC podporuje v Libyi 58 zdravotnických zařízení

©ICRC
(Foto: Hussein Elyaser)

V roce 2018 program MEDEVAC zaštiťoval čtyři projekty na budování zdravotnické infrastruktury, které byly realizovány ve spolupráci s nevládními organizacemi.

IRÁK

Caritas Internationalis (5 mil. Kč)

- + Poskytnutí partnerské organizaci v gubernorátu Ninive 3D tiskárny zaměřené na tisk zdravotnických pomůček
- + partnerské organizaci v gubernorátu Ninive
- + Tisk součástí na opravu 5 zdravotnických přístrojů: 11 přístrojů bylo opraveno (po vytištění celkem 25 dílů pro 4 různá zdravotnická zařízení)
- + Kolem 5000 příjemců pomoci

UKRAJINA

ADRA International (5 mil. Kč)

- + Vybavení 10 zdravotnických zařízení v konfliktem zasažených oblastech na východní Ukrajině zdravotnickým materiálem a přístroji
- + Vybavení 10 zdravotnických zařízení materiálem potřebným pro funkčnost lůžkových oddělení: nábytek, ložní prádlo, matrace
- + Zlepšení hygienických podmínek v 10 zdravotnických zařízeních
- + Školení zdravotnického personálu v 10 zdravotnických zařízeních
- + Zapojená zdravotnická zařízení ročně poskytnou péči až 60 tisícům pacientů

© MV ČR (Foto: Štěpán Lohr)

Jordánsko, ortopedie
© MV ČR (Foto: Adam Hříbal)

Senegal, ORL
© MV ČR (Foto: Štěpán Lohr)

Jordánsko, dětská kardiologie
© MV ČR

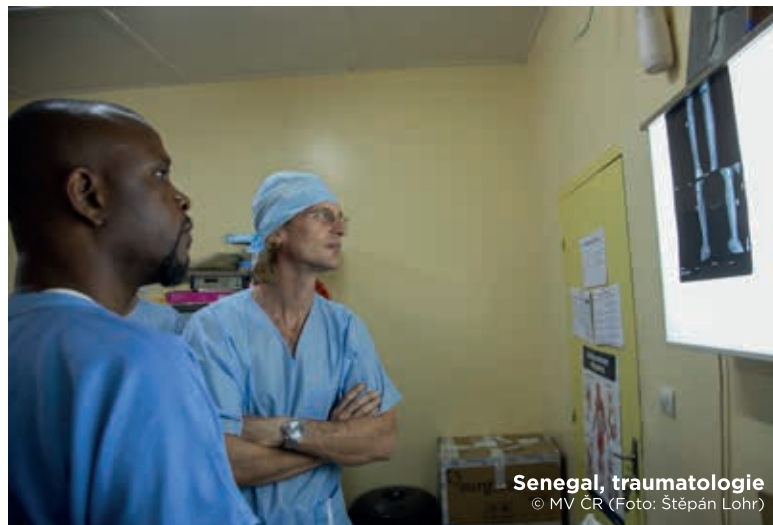

Jordánsko, traumatologie
© MV ČR (Foto: Štěpán Lohr)

Senegal, ORL
© MV ČR (Foto: Stěpán Lohr)

Senegal, traumatologie
© MV ČR (Foto: Stěpán Lohr)

Jordánsko, dětská kardiochirurgie
© MV ČR

Jordánsko, pacienti na oftalmologii
© MV ČR

Specializace pod lupou: Fyzioterapie

Samotná operace není zárukou uzdravení. Bez kvalitní pooperační péče často nedochází k plné rekonvalescenci pacienta a léčbu tak nelze považovat za úspěšnou. Z tohoto důvodu je velice důležité u pacientů po ortopedických či úrazových zákrocích nebo s neurologickou diagnózou, aby nezanedbávali rehabilitaci a co nejdříve po zákroku začali cvičit. Zatímco fyzioterapie je obor, který se zaměřuje na mobilizaci pacienta, tedy aby co nejdříve byl schopný vykonávat základní motorické funkce, ergoterapie se zaměřuje na obnovu jeho každodenních aktivit a soběstačnosti. Oba obory jsou klíčovými pro rekonvalescenci pacienta a jeho návrat do běžného života.

Na Ukrajině je však v této oblasti zdravotnictví velká mezera - momentálně zde fyzioterapie funguje především v soukromé sféře a sociálně slabší veřejnost k ní nemá přístup. Z tohoto důvodu jsou na Ukrajině za spolupráce s Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze a Nemocnicí Na Bulovce realizována školení fyzioterapeutů z Kyjevské oblastní nemocnice.

Etablovat funkční rehabilitační oddělení není snadné. Fyzioterapie není pouze o terapeutovi, ale jedná se

o perfektní součinnost mezi lékařem, fyzioterapeutem a sestrou, kdy lékař fyzioterapii musí akurátně předepsat, fyzioterapeut s pacientem správně cvičit a sestra je poté zodpovědná za polohování a celodenní péči o pacienta.

Školení ukrajinských fyzioterapeutů probíhá jak formou přednášek českých zdravotníků na Ukrajině, tak formou měsíčních stáží v České republice. Stážisté tak mají možnost komplexního náhledu do fyzioterapie a ergoterapie, a to jak na úrovni teoretické, tak na úrovni praktické práce s pacientem. V roce 2018 proběhly v rámci programu MEDEVAC dvě školení v České republice a dvě školení na Ukrajině. Na závěr školícího roku nechyběla ani supervizní návštěva nemocnice, v rámci které čeští lékaři ověřovali, jak vyškolení ukrajínští fyzioterapeuti a ergoterapeuti používají získané znalosti v praxi. V roce 2019 se pak bude program MEDEVAC zaměřovat i rozvíjení oboru fyzioterapie na akademické půdě, a to prostřednictvím odborných stáží lektorů z ukrajinských univerzit. ♥

Nové tváře programu: doc. MUDr. Andrej Sukop, Ph.D. — plastický chirurg z Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

---

V roce 2018 se k nemocnicím vyjíždějícím v rámci programu MEDEVAC nově přidala také Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Svou první misi do Jordánska absolvoval tým Plastické a rekonstrukční chirurgie v září. Na jaké pacienty se tým zaměřil a s jakým očekáváním se na misi vydal si můžete přečíst v rozhovoru s přednostou Kliniky plastické chirurgie a vedoucím mise doc. MUDr. Andrejem Sukopem, Ph.D.

Jste úspěšný plastický chirurg, přednosta Kliniky plastické chirurgie ve FNKV, navíc vedete zavedenou soukromou praxi a přednášíte na lékařské fakultě. Co vás přimělo k účasti na misích programu MEDEVAC? Váhal jste dlouho?

Nerad bych byl patetický, ale myslím si, že práce lékaře není jen povolání, ale poslání. Po nabídce MEDEVACu zapojit se do jeho projektů jsem tedy dlouho neváhal. Z odborného hlediska mě lákalo porovnat své znalosti a schopnosti se světem, kde jsou jiné společenské, kulturní a ekonomické podmínky, se světem, kde se pacienti potýkají se zdravotními problémy jako důsledkem válečného konfliktu. Kromě toho jsme s týmem operovali pacienty s vrozenými vadami obličeje a končetin. Některé tyto vady, které jsme měli možnost vidět, se u nás díky časně diagnostice a následnému umělému přerušení těhotenství už prakticky nevyskytují. Účast na misích tak znamená

i získání opravdu velkého množství nových zkušeností.

V roce 2018 jste poprvé operoval s vaším týmem v jordánském Ammánu, na jaké pacienty jste se při výběru zaměřili?

Zaměřili jsme se především na syrské uprchlíky, kteří bydlí v uprchlických táborech. Prioritou byly děti, ale operovali jsme i dospělé pacienty. Spektrum indikací bylo velmi široké, od nejrůznějších poúrazových stavů, popálenin až pro vrozené vady obličeje a končetin.

Vnímal jste z pozice chirurga nějaký rozdíl mezi českým pacientem a pacienty, které jste operoval v Jordánsku? Ať už v diagnostice či v pooperační péči?

Před naším příjezdem byl již proveden velmi kvalitně provedený předvýběr pacientů doktorem Wathegem,

se kterým Medevac dlouhodobě spolupracuje. Díky jeho vynikající orientaci v prostředí a znalosti rozsahu poskytované péče v našem oboru jsme museli spíše rozhodnout, které pacienty ošetříme a které ne, abychom se vůbec vešli do časového plánu mise. Pooperační péče je mírně odlišná. U nás je tradičně spjata se sestřičkami, v nemocnicích v Jordánsku nás překvapila převaha mužského personálu.

Bylo pro vás složité adaptovat se na novou nemocnici, personál, vybavení?

Vůbec ne, díky dobře zvolené nemocnici s vysokým „americko-evropským standardem“ péče a dokumentace mě velmi mile překvapilo, jak je vše perfektně zorganizované, jak vše klapě bez časových ztrát. K dispozici jsme měli vše, o co jsme požádali.

Jaké jste měl očekávání před první misí? Naplnilo se, nebo byla naopak vaše zkušenost zcela odlišná?

Před první misí jsem se zúčastnil rekognoskační cesty, v principu jsem věděl, do čeho jdu a co mám očekávat. Rekognoskační cesty a dlouhodobé pečlivé plánování misí považuji za klíčové. Pokud se zároveň podaří navázat v dané zemi i strategické partnerství s některým z lékařů, aby byla zajištěna pooperační péče i po skončení mise, pak budeme mít i jinde vynikající výsledky, jaké máme v Jordánsku.

Plánujete se účastnit misí programu i do budoucna?

Bude mi i v budoucnu potěšením pomáhat pacientům a reprezentovat zdravotní úroveň naší země. ♥

Výstava Létající lékaři

Výstava Létající lékaři zachycuje činnost programů MEDEVAC a Pomoc na místě, prostřednictvím kterých Ministerstvo vnitra České republiky přispívá k řešení uprchlické a migrační situace v evropském sousedství, konkrétně skrze poskytování lékařské pomoci a asistence lidem, kteří jsou nuceni utéct před válkou nebo se nacházejí ve zranitelném postavení. Výstava ukazuje, že stejně jako v České republice, i v Iráku, Jordánsku či na Ukrajině se snaží lidé žít normální život: chodit do škol, do práce, plnit si své sny. Co však potřebují nejvíce, jsou ochrana a zdraví - a právě špičková lékařská péče je to, co může Česká republika nabídnout.

Česká republika pomáhá ve světě řešit nelehké výzvy spojené s tématem migrace a uprchlictví. Výstava Létající lékaři tak není jen prezentací dvou vládních programů - je především zprávou o tom, že Česká republika není tvář v tvář lidskému utrpení lhostejná a dokáže smysluplně pomoci těm, kteří to potřebují.

Zahájení výstavy proběhlo začátkem roku v Národní technické knihovně v Praze, kde ministr vnitra Lubomír Metnar a ministr zdravotnictví Adam Vojtěch slavnostně

zahájili putování výstavy a s tím i prezentaci programů zahraniční pomoci Ministerstva vnitra. Výstava cestovala jak po českých partnerských nemocnicích programu MEDEVAC, tak po zastupitelských úřadech v zahraničí. Na Vánoce se výstava vrátila do budovy Ministerstva vnitra na Letné.

V České republice ji mohli návštěvníci vidět ve Fakultní nemocnici v Olomouci, kde byla vystavena na území lékařské fakulty či ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze.

I v zahraničí sklídila výstava nemalý úspěch. Byla prezentována na Stálém zastoupení České republiky při Evropské unii v Bruselu a byla také přítomna v Paláci národů OSN v Ženevě. Výstava byla též prezentována v Jordánsku, které i v roce 2018 zůstává vlajkovou lodí programu MEDEVAC.

V průběhu roku 2019 je výstava realizována v ostatních partnerských nemocnicích programu v ČR. ♥

Rozhovor s autorem Jiřím Paszem

Jak vznikala výstava Létající lékaři? Bylo pro Vás těžké vybrat fotky, které budou její součástí?

Výstava samotná byla vyvrcholením dvou let focení; vzniklo několik desítek tisíc fotek a vybrat bylo hodně těžké. Silných snímků bylo více. Naštěstí jsme se na tom podíleli ve více lidech.

Fotky pro výstavu vznikaly v letech 2015-2016. Když se na ně teď s odstupem času díváte, fotil byste snímky jinak? Zajímala by Vás jiná témata?

Nefotil bych jinak. Vždycky mě ale zajímal i osobní život lékařů, kteří jezdí na mise. Prozkoumat jejich motivaci, osobní zázemí a ukázat, kdo jsou, jaké jsou osobnosti.

S programem MEDEVAC jste navštívil různé země, je něco, co Vás na nich překvapilo – ať už pozitivně či negativně?

Výstava reflektuje také způsob, jak se lidé snaží žít normálně v nenormálních podmínkách – ať už jde o ukrajinskou frontu, syrské uprchlické tábory nebo slum v Keni. Mně vždycky překvapí dvě věci: jak jsou v těch materiálně deprivovaných prostředích lidé kreativní a jak často vítězí naděje nad zmarem.

Změnila účast na misích Vás názor na uprchlictví/migraci?

Já jsem z podstaty humanista a věřím, že uprchlíkům je potřeba pomáhat. Nejvíce uprchlíků a vnitřně vysídlených osob hostí rozvojové země, proto je potřeba těmto

těžce zkoušeným zemím hodně pomáhat – třeba formou programů MEDEVAC a Pomoc na místě. Je také potřeba rozdělovat téma uprchlictví a migrace. To, že pomůžeme uprchlíkům před válkou, neznamená to samé, jako snažit se integrovat všechny ty lidi u nás, to je nesmysl. Ostatně – uprchlíci, ve všech zemích světa, se kterými jsem se potkal osobně, mi z 99,9% procent říkali, že nejraději by žili doma – v zemích svého původu. Osobně jsem viděl u všech těch lidí obrovskou bolest ze ztráty domova a neuvěřitelnou sílu ve snaze se se svou situací vyrovnat a zachovat si důstojnost.

Co Vás k fotografování přivedlo? Kde hledáte inspiraci?

Vždycky jsem se snažil převyprávět příběhy, které jsem na cestách potkával, a fotografie je pro to vhodný formát. Inspirují mne dokumentární tvůrci jako Koudelka, Salgado nebo Nachtwey. Fotografie by měla být vyvážená, pravdivě zasazená do kontextu, podpořit právě onu lidskou důstojnost.

Součástí výstavy byly i komentované prohlídky a semináře. Byla nějaká otázka, která návštěvníky zajímala nejčastěji?

Jestli jsem zvládal chození na operační sály a nikdy neomdlel. Měl jsem z toho prvně strach, ale ta neuvěřitelná profesionalita lékařů a jejich humor mi pomohly, po první operaci jsem krev, vnitřnosti a jizvy začal brát jako běžnou věc. ♥

© MV ČR

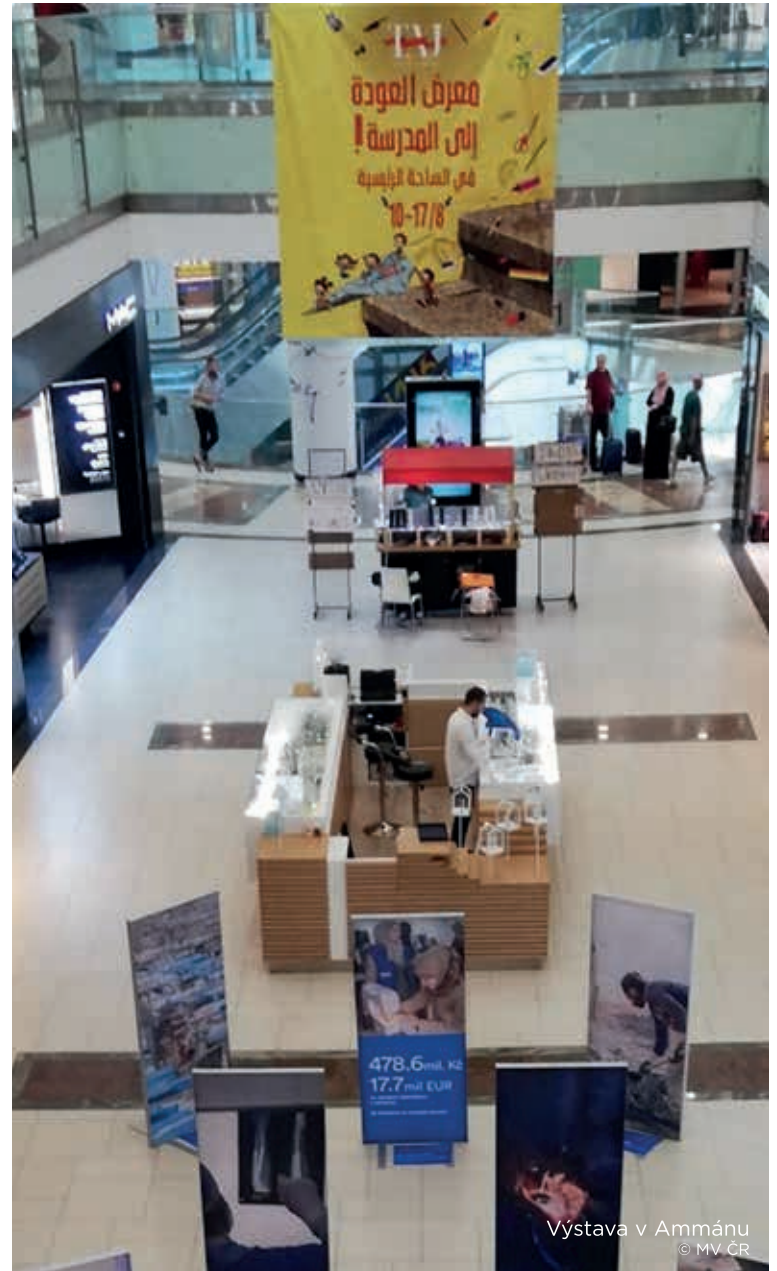
© MV ČR (Foto: Jiří Pasz)

© MV ČR (Foto: Jiří Pasz)

Výstava ve FN Olomouc
© FN Olomouc

Výstava v Ammánu
© MV ČR

Výstava v Národní technické knihovně
© MV ČR